

Høringsnotat

Allmennkringkastingsplakat for NRK

1. Bakgrunn

De siste årene har det skjedd en teknologisk utvikling som har medført omfattende endringer på mediefeltet. Alle deler av verdikjeden innen kringkasting er berørt. Dette gjelder både hvordan programmene produseres, hvordan de distribueres og hvordan de mottas. Denne teknologiske utviklingen har i samspill med regulatoriske forhold utløst store markedsmessige endringer på kringkastingsfeltet. Nye mediekanaler har vokst frem, konkurransen mellom kringkasterne har økt, og publikum har fått større valgmuligheter med hensyn til *hva* de vil se og høre, *når* og *hvor*. Som en konsekvens av dette finner kringkasterne alternative inntektskilder og nye samarbeidsformer.

I lys av utviklingen på kringkastingsfeltet har det oppstått et behov for en ny gjennomgang av NRKs allmennkringkastingsforpliktelser. Dagens vedtekter reflekterer ikke i tilstrekkelig grad den teknologiske og markedsmessige utviklingen, men er først og fremst konsentrert om NRKs tradisjonelle programvirksomhet. Kopi av vedtektene følger vedlagt.

I St.meld. nr. 30 (2006-2007), Kringkasting i en digital fremtid, foreslås en rekke endringer i NRKs rammevilkår som følge av utviklingen på mediefeltet. NRKs vedtekter vil bli gjennomgått og endret i samsvar med konklusjonene i stortingsmeldingen. Dette høringsnotatet bør sees i sammenheng med de drøftelser som fremgår av meldingen som er tilgjengelig på departementet hjemmeside:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd.html?id=545>

2. Behov for en allmennkringkastingsplakat for NRK

I St.meld. nr. 30 (2006-2007), Kringkasting i en digital fremtid, varsler regjeringen at et forslag til en allmennkringkastingsplakat for NRK skal sendes på høring. Forslaget til plakat skal deretter fremmes for Stortinget.

Den politiske styringen av NRK og NRKs samfunnsoppdrag bør skje ut fra en overordnet og prinsipiell tilnærming. Departementet er kommet til at dette best kan skje ved at de overordnede kravene til NRKs allmennkringkastingstilbud nedfelles i et eget dokument. Dette dokumentet bør reflektere de krav og forventninger staten stiller til NRK. Dokumentet bør også ta hensyn til den digitale virkelighet som NRK skal operere i. Dette dokumentet bør kalles en allmennkringkastingsplakat, og danne grunnlag for Stortingets og regjeringens styring av NRKs samfunnsoppdrag. Allmennkringkastingsplakaten vil også danne grunnlaget for en mer presis og detaljert utforming av NRKs vedtekter. Plakaten selv vil imidlertid ikke ha samme detaljeringsnivå som vedtektene.

Den tradisjonelle todelingen mellom NRKs kjernevirksomhet og annen redaksjonell virksomhet er neppe lenger hensiktsmessig. NRK tilbyr stadig nye typer tjenester på nye distribusjonsplattformer som ikke formelt sett er en del av kjernetilbudet slik det er definert i dag, men som likevel er en viktig del av det samlede lisensfinansierte allmennkringkastingstilbudet. Departementet kan derfor ikke se at det lenger er hensiktsmessig med en strengere og mer detaljert regulering av den tradisjonelle programvirksomheten enn av andre deler av det lisensfinansierte tilbudet. Allmennkringkastingsplakaten må derfor gjelde hele NRKs allmennkringkastingstilbud, også nye tjenester som tilbys på nye plattformer.

3. Allmennkringkastingsplakat for NRK

NRK skal understøtte og styrke demokratiet

- NRKs samlede allmennkringkastingstilbud skal ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet.
- NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser.
- NRK har som oppgave å avdekke kritikkverdige forhold og bidra til å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre.
- NRK skal være redaksjonelt uavhengig. NRK skal verne om sin integritet og troverdighet for å kunne opptre fritt og uavhengig i forhold til personer eller grupper som av ideologiske, økonomiske eller andre grunner vil øve innflytelse på det redaksjonelle innhold. Virksomheten skal preges av høy etisk standard og over tid være balansert. Saklighet, analytisk tilnærming og upartiskhet skal etterstrebes.

NRK skal være allment tilgjengelig

- NRKs tre hovedkanaler for hhv radio og fjernsyn skal være tilgjengelige for hele befolkningen. NRK skal søke en bredest mulig distribusjon av sitt øvrige programtilbud.
- Det skal som utgangspunkt ikke kreves betaling for NRKs allmennkringkastingstilbud. NRKs tre hovedkanaler for hhv radio og fjernsyn skal være gratis tilgjengelig for alle lisensbetalere på minst én distribusjonsplattform.
- Ved utformingen av NRKs tilbud må det tas hensyn til funksjonshemmede, bl.a. gjennom teksting av fjernsynsprogrammer.
- Selskapet skal være til stede på, og utvikle nye tjenester på alle viktige medieplattformer for å nå bredest mulig ut med sitt samlede programtilbud.

NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur

- NRK skal reflektere det geografiske mangfold i Norge og ha et godt lokalt tilbud og lokal tilstedeværelse.
- NRK skal bidra til å styrke norsk og samisk språk, identitet og kultur. En stor andel av tilbudet skal ha norsk forankring og speile norske virkeligheter.
- NRK skal synliggjøre mangfoldet og reflektere Norge som et flerkulturelt samfunn. NRK skal fremme økt forståelse og dialog mellom ulike grupper i samfunnet.
- NRKs tilbud skal i hovedsak bestå av norskspråklig innhold. Begge de offisielle målformene skal benyttes. Minst 25 pst. av innholdet skal være på nynorsk.
- NRK plikter å sende innhold som enten er produsert i, eller som tar det innholdsmessige utgangspunkt i, distriktene.
- NRK skal bidra til å stimulere til kunstnerisk kreativitet ved å formidle en bred variasjon av norske kunstuttrykk.
- NRK skal formidle norsk kulturarv. NRKs arkiver er en del av norsk kulturarv, og selskapet skal arbeide for å digitalisere og tilgjengeliggjøre disse arkivene for allmennheten. Arkivtilbudet skal i hovedsak gjøres gratis tilgjengelig.

NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping

- NRK skal også kunne formidle samme type tilbud som også tilbys av kommersielle aktører, men bør etterstrebe å tilføye sitt tilbud et element av økt samfunnsverdi i forhold til det kommersielle tilbudet.
- NRK skal tilby tjenester som kan være kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap gjennom programmer av høy kvalitet.
- NRKs tilbud skal ha tematisk og sjangermessig bredde.
- NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper. Tilbudet skal gjenspeile det mangfoldet som finnes i befolkningen. Blant annet skal NRKs samlede tilbud appellere til alle aldersgrupper.
- NRK skal ta sikte på å bidra til økt kunnskap om internasjonale forhold blant befolkningen og derigjennom fremme forståelse mellom folkegrupper.
- NRK skal være nyskapende og bidra til kvalitetsutvikling.

NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikke-kommersielt

- NRKs redaksjonelle avgjørelser skal ikke være påvirket av kommersielle hensyn.
- NRKs allmennkringkastingstilbud på radio, fjernsyn og tekst-tv skal være reklamefritt, og skal ikke inneholde spesielle salgsfremmende henvisninger til konsernets kommersielle tjenester og produkter.
- NRK kan ha reklame på Internett, med unntak for nettsider som har barn som målgruppe. NRK skal tilstrebe et tydeligst mulig skille mellom allmennkringkastingstilbudet og kommersielle tjenester tilbudt på Internett. Nedlastningstjenester som tilbys innenfor allmennkringkastingstilbudet skal ikke inneholde reklameinnslag.
- Lisensmidler og andre offentlige inntekter skal ikke bli brukt til å subsidiere kommersielle aktiviteter. Det skal være et klart regnskapsmessig og driftsmessig skille mellom NRKs kommersielle aktiviteter og allmennkringkastingsvirksomheten.

- NRKs allmennkringkastingstilbud, både i tradisjonell programvirksomhet og i form av nye medietjenester, skal hovedsakelig finansieres ved kringkastingsavgift.
- NRK skal kunne videreutvikle kommersielle tjenester som genererer overskudd som bidrar til å finansiere allmennkringkastingstjenester. Den forretningsmessige virksomheten skal være forenelig med de krav til kvalitet og integritet som gjelder for NRK.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Allmennkringkastingsplakaten vil kun få økonomiske konsekvenser for NRK i den grad den innebærer endring i NRKs eksisterende allmennkringkastingsforpliktelser. I St.meld. nr. 30 (2006-2007), Kringkasting i en digital fremtid, er det beskrevet en rekke forslag til endringer i NRKs allmennkringkastingsoppdrag. En del av disse endringene er innarbeidet i departementets forslag til allmennkringkastingsplakat. De økonomiske og administrative konsekvensene ved disse endringene er beskrevet i stortingsmeldingen. Ut over dette forventes ikke forslaget til allmennkringkastingsplakat å få vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser.

5. Frist

Eventuelle merknader til utkastet til allmennkringkastingsplakat for NRK må være departementet i hende innen 1. september 2007.